

ده حدیث

۱- آرامش : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): إِنَّ النَّفْسَ إِذَا أَحْرَزَتْ قُوَّتَهَا، إِسْتَقَرَّتْ؛

پیامبر اکرم فرمود: همانا نفس آدمی هنگامی که مایحتاج زندگی اش تأمین شد، آرام می گیرد.

امام صادق (ع):

خَمْسُ خِصَالٍ مَنْ فَقَدَ وَاحِدَهُ مِنْهُنَّ لَمْ يَزَلْ نَاقِصَ الْعَيْشِ زَائِلَ الْعَقْلِ مَشْغُولَ الْقَلْبِ، فَأَوَّلُهَا: صِحَّةُ الْبَدَنِ،
وَالثَّانِيَةُ: الْأَمْنُ، وَالثَّلَاثَةُ: السَّعَةُ فِي الرِّزْقِ، وَالرَّابِعَةُ: الْأَنْيَسُ الْمَوْافِقُ (قال الراوي): قُلْتُ: وَمَا الْأَنْيَسُ الْمَوْافِقُ؟ قَالَ:
الزَّوْجَةُ الصَّالِحَةُ، وَالْوَلَدُ الصَّالِحُ، وَالْخَلِيطُ الصَّالِحُ - وَالْخَامِسَةُ: وَهِيَ تَجَمُّعُ هَذِهِ الْخِصَالِ: الدَّعَةُ؛

پنج چیز است که هر کس یکی از آنها را نداشته باشد، همواره در زندگی اش نقص داشته، فکرش مشوش و دلش نگران است: اول آنها، سلامت جسم و دوم امنیت و سوم وسعت روزی و چهارم همراه و مونس هم رأی. (راوی می پرسد): مونس هم رأی چیست؟ امام می فرماید: همسر خوب و فرزند خوب و هم نشین خوب است و پنجم، که در برگیرنده همه این خصلت هاست، آرامش خاطر و رفاه زندگی است.

امام صادق (ع):

إِنَّ الْقَلْبَ لَيَتَجَلَّجَلُ فِي الْجَوْفِ يَطْلُبُ الْحَقَّ، فَإِذَا أَصَابَهُ، إِطْمَأَنَّ وَقَرَّ - ثُمَّ تَلَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ هَذِهِ الْآيَةَ - فَمَنْ يُرِدِ
اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ، يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ...؛

همانا دل در طلب حق، همواره در سینه جوش و خروش دارد. هرگاه به حق برسد، آرام و قرار می گیرد.

حضرت فاطمه (س):

فَقَرَضَ اللَّهُ الْإِيمَانَ تَطْهِيراً مِنَ الشَّرْكِ... وَالْعَدْلَ تَسْكِيناً لِلْقُلُوبِ؛

خداوند، ایمان را برای پاکی از گناه... و عدل را برای آرامش دل ها واجب ساخت.

۲- وقار :

وقار، چه جایگاهی دارد؟

امیر المؤمنین علی علیه السلام: الْوَقَارُ حِلْيَةُ الْعَقْلِ.

امام علی علیه السلام: وقار ، زیور خرد است.

۳- توانمندی علمی و فنی پیشرفته :

پیامبر صلی الله علیه وآله:

لَوْ كَانَ الدِّينُ مُعَلَّقًا بِالثَّرِيَّا لَتَنَاوَلَهُ أَنَاسٌ مِّنْ أَبْنَاءِ فَارِسَ ؛

پیامبر صلی الله علیه وآله:

اگر دین به ستاره ثریا آویزان باشد ، مردمانی از ایرانیان آن را به زیر خواهند کشید.

همان ، ح ، ۳۴۱۳۰ .

۴- رحم و شفقت :

عنه علیه السلام:

عَجِبْتُ لِمَنْ يَرْجُو رَحْمَةً مِّنْ فَوْقَهُ كَيْفَ لَا يَرْحَمُ مَنْ دُونَهُ ؟ !

امام علی علیه السلام:

در شگفتم از کسی که به رحم و شفقت فرا دست خود امید دارد ، چگونه به فرو دست خود رحم نمی کند.

غرر الحکم : ۶۲۵۵ منتخب میزان الحکمة : ۲۳۰

۵- نظم:

امام علی (علیه السلام) در وصیت خود، پس از سفارش به تقوا، به نظم در امور توصیه می کنند و می فرمایند:

اوصیکم بتقوی الله و نظم امرکم

شما را و تمام فرزندان و خاندانم را، و کسانی را که این وصیت به آنها می‌رسد، به تقوای الهی و نظم در کارهایتان سفارش می‌کنم.

۶- ایثار :

امیر المؤمنین علیؑ علیه السلام:

خَيْرُ الْمَكَارِمِ الْإِثَارُ.

امام علی علیه السلام:

بهترین مکارم اخلاق ، ایثار است.

غرر الحکم : ۴۹۵۳ منتخب میزان الحکمه : ۱۸۴

۷- مهربانی :

امیر المؤمنین علیؑ علیه السلام:

ثَلَاثٌ يُوجِبْنَ الْمَحَبَّةَ : حُسْنُ الْخُلُقِ ، وَحُسْنُ الرَّفْقِ ، وَالتَّوَّاضُعُ.

امام علی علیه السلام:

سه خصلت موجب جلب دوستی می‌شود : خوشخویی ، مهربانی و فروتنی.

غرر الحکم : ۴۶۸۴ منتخب میزان الحکمه : ۱۲۴

۸ - وجدان :

الإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ : اجْعَلْ نَفْسَكَ مِيزَانًا فِيمَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ غَيْرِكَ ، وَ أَحِبَّ لِغَيْرِكَ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ ، وَ اَكْرَهُ لَهُ مَا تَكْرَهُ لَهَا ، لَا تَظْلِمَ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ ، وَ أَحْسِنْ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ ، وَ اسْتَقْبِحْ لِنَفْسِكَ مَا تَسْتَقْبِحُهُ مِنْ غَيْرِكَ ، وَ اَرْضَ مِنَ النَّاسِ مَا تَرْضَى لَهُمْ مِنْكَ.

ترجمه :

امام علی علیه السلام : در رابطه میان خود با دیگری خویشتن را معیار قرار ده و برای او آن بخواه که برای خود می خواهی و آنچه بر خود نمی پسندی بر او نیز می پسند؛ همچنان که دوست نداری به تو ستم شود، تو نیز به کسی ستم مکن و همچنان که دوست داری به تو خوبی شود، تو نیز به دیگران خوبی کن و آنچه را از دیگران زشت می شماری از خود نیز زشت شمار و آنچه را از خود پسندیده می دانی از آنان نیز پسندیده بدان.

۹ - پیامبر صلی الله علیه و آله :

صَلَاةُ اللَّيْلِ مَرْضَاءٌ لِلرَّبِّ وَ حُبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ سُنَّةُ النَّبِيَاءِ وَ نُورُ الْمَعْرِفَةِ وَ أَصْلُ الْإِيمَانِ وَ رَاحَةُ الْبَدَانِ وَ كَرَاهِيَةُ لِلشَّيْطَانِ وَ سِلَاحٌ عَلَى الْعَدَاءِ وَ إِجَابَةٌ لِلدُّعَاءِ وَ قَبُولُ الْعَمَالِ وَ بَرَكَهٌ فِي الرِّزْقِ؛

نماز شب، موجب رضایت پروردگار، دوستی فرشتگان، سنت پیامبران، نور معرفت، ریشه ایمان، آسایش بدن ها، مایه ناراحتی شیطان، سلاحی بر ضد دشمنان، مایه اجابت دعا، قبولی اعمال و برکت در روزی است.

(ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۹۱)

۱۰ - پیامبر صلی الله علیه و آله :

لَا يُطَوِّلَنَّ أَحَدُكُمْ شَارِبَهُ وَلَا شَعَرَ إِبْطِيهِ وَلَا عَانَتَهُ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَتَّخِذُهَا مَخْبَأً يَسْتَتِرُ بِهَا؛

کسی از شما موهای سبیل و موهای زیر بغل و موی زیر شکم خود را بلند نکند؛ چرا که شیطان (میکروب) این نقاط را پناهگاه خود قرار داده، و زیر موها پنهان می شود.

(وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۴۲۲، ح ۶)